

تبیین اثرات دورکاری زنان شاغل و متأهل بر تعادل کار - زندگی

زهر احدادی¹، حبیبه محدث لیمنجویی²، نسرين نوابی³

1- کارشناس رشته مشاوره و راهنمایی، کارشناس خدمات آموزشی، دانشکده پرستاری فاطمه الزهرا (س) رامسر

2- کارشناس ارشد علم و اطلاعات و دانش شناسی، کتابدار، دانشکده پرستاری فاطمه الزهرا (س) رامسر

3- کارشناس ارشد پرستاری، عضو هیات علمی دانشکده ی پرستاری فاطمه الزهرا (س) رامسر

سابقه و هدف: دورکاری یعنی نوعی از کار انعطاف پذیر که کارکنان را قادر می کند تا از مکان های مختلف با استفاده از تکنولوژی ارتباطی و اطلاعاتی به فعالیت های کاری خود دسترسی داشته باشند. این نوع از کار مجازی در عصر الکترونیک با هدف دسترسی به برنامه ریزی منعطف تر جهت بهبود تعادل میان کار و زندگی اجتماعی می باشد. هدف از این بررسی تعیین تبیین اثرات دورکاری در بین زنان شاغل و متأهل می باشد.

روش کار: این پژوهش از نوع کیفی، با کاربرد رویکرد پدیدارشناسی است. شرکت کنندگان از میان کارکنان زن شاغل در ادارات شهرستان رشت انتخاب شدند. نمونه گیری مبتنی بر هدف بود که 20 شرکت کننده انجام گرفت. فرایند نمونه گیری با اشباع اطلاعات قطع گردید. شرط ورود نمونه به این بررسی کارمند زن و متأهل و آگاه از واژه ی دورکاری بوده است. سنجش آگاهی نمونه در تعریف شفاهی وی از این واژه توسط محققین و با پرسش از آنان ارزیابی می گردید. در گرفتن نمونه تلاش مبنی بر توازن سنی و دارای فرزند بودن، تنوع پست های پرسنلی و نوع حرفه رعایت گردید. قبل از شروع مصاحبه درباره هدف تحقیق و شیوه ی اجرای جمع آوری اطلاعات به نمونه های این بررسی توضیح داده شد. سپس مصاحبه در زمان 30 تا 45 دقیقه برای هر یک نفر نمونه از 5 اداره دولتی در شهرستان رشت طراحی شد. سپس به منظور رعایت حقوق اسلامی مصاحبه در خارج از محیط کاری و در اوقات شخصی ضمن هماهنگی با نمونه ها و با ضبط صدا اجرا شد. روایی و پایایی مطالعه حاضر ریشه در چهار محور ارزش واقعی، کاربردی بودن، تداوم و مبتنی بر واقعیت بودن دارد.

یافته ها: یافته های حاصل در 414 کد اولیه، 31 زیر مضمون و 6 مضمون اصلی شامل مزایا دور کاری بر تعادل میان کار و فضای خانواده، افزایش انگیزه و ثبات بیشتر در کار حرفه ای، علاقه مندی بیشتر خانم ها به دورکاری، ناخشنودی مدیران از اجرای دورکاری، مهیا نبودن زیر ساخت ها مانند اینترنت فعال در منزل برای دورکاری و ویژگی شخصیتی زنان برای دورکاری بود.

نتیجه گیری: باتوجه به بیان نظرات نمونه ها، دورکاری بر تعادل بین کار و زندگی تاثیر مثبت داشته است. بنا براین به نظر می رسد، پیشنهاد ایجاد دورکاری در سازمان ها منجر به افزایش بهره وری کارمندان زن خواهد بود، هم چنین گامی مثبت برای ایجاد انگیزه و افزایش توان کاری زنان شاغل است. دورکاری انعطاف پذیری بیشتری در مواجهه با مسئولیت های حرفه ای و شخصی را برای زنان کارمند فراهم می کنند.

واژه های کلیدی: تبیین، اثرات دورکاری، زنان شاغل و متأهل، تعادل کار - زندگی

